

Til lovforslag nr. L 51. Betænkning afgivet af Finansudvalget den 6. november 1991

Betænkning

over

Forslag til lov om bemyndigelse til optagelse af indenlandske statslån

Finansudvalget har behandlet lovforslaget og har i forbindelse med behandlingen af lovforslaget stillet tre spørgsmål til finansministeren. Ministerens svar herpå er optrykt i det til nærværende betænkning knyttede bilag.

Herefter indstiller et *flertal* (udvalget med undtagelse af Socialistisk Folkepartis og Fremskridtspartiets medlemmer) lovforslaget til *vedtagelse uændret*.

Et *mindretal* (Socialistisk Folkepartis medlemmer af udvalget) kan ikke medvirke til lovforslagets gennemførelse.

Et *andet mindretal* (Fremskridtspartiets medlem af udvalget) indstiller lovforslaget til *forkastelse* ved 3. behandling med følgende bemærkninger:

Ifølge regeringens forslag til finanslov for 1992 vil statens samlede gæld runde 560 mia. kr. i 1992. Gælden er sammensat af en indenlandsk gæld på ca. 491 mia. kr. og en udlandsgæld på ca. 76 mia. kr. Regeringens Budgetoversigt 4 fra oktober 1991, side 50, forventer, at statens renteudgift vil andrage 58 mia. kr.

Med udgangspunkt i ovenstående hårrejsende tal for statens gældsætning kunne man forvente, at regeringen ville gøre sit yderste for at begrænse gældsætningen. Ikke desto mindre forventer regeringen ifølge Budgetoversigt 4,

side 1, at DAU-underskudet i 1992 vil komme helt op på 31,1 mia. kr. Dette betyder i praksis, at statsgælden i 1993 vil blive forøget med det årlige driftsunderskud. Vi kan derfor med skræk se frem til, at statsgælden i 1993 vil nå nye svimlende højder. Fortsætter udviklingen uhindret frem til 1995 vil statsgælden til den tid runde 700 mia. kr. Årets rentebetalinger vil da være nået op på 75-77 mia. kr., svarende til vore samlede momsindtægter!

Denne udvikling er utrolig fjendsk over for vore efterkommere. Det er vore børn og børnebørn, der skal slæbe rundt på den møllesten, vi i øjeblikket lægger om deres hals. Det er nuværende generationers uhæmmede overforbrug af statslige midler, som har anbragt den ungeunge i finansloven, som rentekontoen udgør. År for år vil rentekontoen æde sig ind på alle andre konti og kræve en fortsat strøm af skattepenge.

Den eneste måde at stoppe dette vanvid på er at sikre balance på det årlige regnskab, så gælden ikke forøges, og at skaffe penge til gældsafdrag fra besparelser og privatiseringer.

Når regeringen med lovforslaget ønsker hjemmel til at optage lån for yderligere 50 mia. kr., er dette helt absurd. Folketinget skal afvise forslaget og pålægge regeringen at fremlægge en realistisk plan for at få gældsætningen stoppet.

Baadsgaard (S) Helle Degn (S) Arne Jensen (S) Lykketoft (S) Henning Rasmussen (S)
Erling Olsen (S) nfm. Erik B. Smith (S) Jes Lunde (SF) Mimi Jakobsen (CD)
Henning Andersen (KF) Grove (KF) Karen Højte Jensen (KF) Peter Brixtofte (V)
Svend Heiselberg (V) Kim Behnke (FP) Bilgrav-Nielsen (RV) fmd. Kofod-Svendsen (KRF)

Bilag til bet. o. lovf. vedr. optagelse af indenlandske statslån

Finansministeren

Bilag

Finansudvalget
Folketinget
Christiansborg
1218 København K.

Vedlagt fremsendes i 70 eksemplarer besvarelse af spørgsmål nr. 1, 2 og 3, stillet den 24. oktober 1991.

Med venlig hilsen

Henning Dyremose

Svar på spørgsmål ad L 51 (forslag til lov om bemyndigelse til optagelse af indenlandske statslån)*Spørgsmål 1:*

Hvad må de beskæftigelsesmæssige konsekvenser af, at man opsuger købekraft for 50 mia. kr., antages at blive?

Svar:

Såfremt man undlod at neutralisere likviditetseffekterne fra statsfinanserne gennem salg af statspapirer, ville dette blive karakteriseret som monetær finansiering af statsunderskuddet (seddelpressen ruller).

Umiddelbart ville effekten være ekspansiv og medføre et pres for rentefald.

Det må dog antages, at en sådan lempelse udover at skabe et betydeligt inflationært pres ville svække tiltroen til den danske økonomiske politik, og at det efterfølgende ville blive problematisk for Nationalbanken at fastholde kronens værdi inden for de aftalte grænser i EMS-samarbejdet. Svaret herpå ville utvivlsomt være rentestigninger fra Nationalbanken, der ville modvirke det ovennævnte pres for rentefald.

Selv om virkningen af en ekspansiv pengepolitik normalt er en lavere rente og en højere beskæftigelse, ville virkningerne af en så kraftig ekspansion således være usikre på grund af afledte virkninger på tilliden til den økonomiske politik. Det er derfor ikke muligt at angive et præcist skøn over de beskæftigelsesmæssige konsekvenser.

Det kan oplyses, at det i EF alene er enkelte sydeuropæiske højinflationslande, der benytter sig af muligheden for monetær finansiering af statsunderskuddet. I traktatudkastet til Økonomisk og Monetær Union er muligheden ikke til stede.

Spørgsmål 2:

Hvorledes har udviklingen været i salget af præmieobligationer – efter indførelsen af gevinstkonti og millionærkonti?

Svar:

Staten har ikke solgt præmieobligationer siden 1980.

Spørgsmål 3:

Hvor stor en del af statens samlede indlandsgæld skønner ministeren er optaget hos udlændinge? Der tænkes her på det faktum, at også udenlandske investorer køber danske statspapirer.

Svar:

Ved udgangen af 1990 skønnede Nationalbanken, at udlændinges beholdning af danske statspapirer udstedt i Danmark udgjorde ca. 72 mia. kr. I første halvår 1991 er der netto solgt statspapirer til udlandet for ca. 19 mia., hvorfor udlandets samlede beholdning af statspapirer med udgangen af juni 1991 anslås at udgøre godt 90 mia. kr.